

Offentlige finanser og finanspolitik

Danmark har i de seneste år haft betydelige offentlige overskud, som har bidraget til nedbringelse af den offentlige gæld og opbygning af en finansiell offentlig nettoformue. I 2024 er der foreløbigt opgjort et offentligt overskud på 4½ pct. af BNP. I 2025 og 2026 skønnes overskuddene at falde til knap 1½ pct. af BNP, hvilket blandt andet skal ses i lyset af styrkelsen af Forsvaret med etableringen af Accelerationsfonden samt en gradvis konjunkturnormalisering.

Der er udsigt til overskud på den strukturelle saldo i hele prognoseperioden. Den strukturelle saldo er underliggende (dvs. når der ses bort fra ny politik i kraft af Accelerationsfond mv.) opjusteret med 1,3 pct. af BNP i 2025 og 1,2 pct. af BNP i 2026 siden det mellemfristede forløb, februar 2025. Det afspejler særligt højere skønnede strukturelle indtægter fra selskabsskat (ekskl. nordsøindtægter) og aktieskat samt højere strukturel beskæftigelse. Den underliggende opjustering af den strukturelle saldo modgås delvist af etableringen af Accelerationsfonden på 25 mia. kr. (2025-priser) svarende til ca. 0,8 pct. af BNP i både 2025 og 2026 i Aftale om styrkelse af Forsvarets kampkraft (februar 2025), der håndteres uden modgående finansiering. Samlet set er skønnet for den strukturelle saldo opjusteret med 0,5 pct. af strukturelt BNP i 2025 og 0,4 pct. af strukturelt BNP i 2026.

Kapacitetspresset i dansk økonomi skønnes at være aftaget væsentligt siden toppen af højkonjunktoren i 2022. I de kommende år forventes kapacitetspresset at aftage yderligere, hvilket særligt skal ses i sammenhæng med, at kapaciteten i økonomien øges, når den strukturelle beskæftigelse vokser, herunder som følge af gennemførte reformer. En øget kapacitet i dansk økonomi, kombineret med strukturelle overskud, skaber rum til en lempelse af finanspolitikken i forbindelse med etableringen af Accelerationsfonden.

Tabel 1 Centrale skøn vedrørende tilrettelæggelsen af finanspolitikken

	2024	2025	2026
Strukturel saldo, pct. af strukturelt BNP	2,1	1,0	0,7
Faktisk saldo, pct. af BNP	4,5	1,6	1,5
Offentlig forbrugsvækst, pct. ¹⁾	1,5	4,8	0,3
Flerårig finanseffekt, niveau, pct.-point ²⁾	-1,1	-0,3	-0,2
Ét-årig finanseffekt, pct.-point ³⁾	-0,2	0,8	0,1
Outputgab, pct. ⁴⁾	1,2	0,9	0,7
Beskæftigelsesgab, pct. ⁴⁾	1,8	1,6	1,1
ØMU-gæld, pct. af BNP	31,1	29,8	29,2
Offentlig finansiell nettoformue, pct. af BNP	23,6	24,0	25,7

1) Den skønnede offentlige forbrugsvækst er beregningsteknisk forudsat ens ved henholdsvis input- og outputmetoden. For 2023 er vist væksten i det offentlige forbrug ved inputmetoden.

2) Den flerårige finanseffekt er et mål for, hvor meget ændringer i finans- og strukturpolitikken påvirker outputgabets (niveau-effekt i forhold til 2019).

3) Den ét-årige finanseffekt er et mål for, hvor meget den planlagte finans- og strukturpolitik bidrager til ændringer i outputgabets i et givent år.

4) Beregnede mål for, hvor meget produktionen og beskæftigelsen afviger fra de strukturelle niveauer. Når gabene er positive, indikerer det, at der er knappe ressourcer i økonomien i forhold til en normal konjunktursituation.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.